

holder Omkostningerne derved. Det er ikke nogen Tvang, men kun et Forbehold. Hvis den ærede Indenrigsminister finder det rigtig at gjøre det, saa har han det i sin Magt, saa sættes han derved istand til at vaage over, at Foreningen bestyres paa en sikker og hensigtsmæssig Maade. Han har ifølge § 4 en stor Myndighed til hurtigt at gribe ind, naar han finder, at der er Mangler ved Institutet, som skade Sikkerheden. Han har desuden, for at jeg skal komme ind paa Statuterne, skjøndt jeg nødig vil berøre dem, Ret til at forkaste Revisorer, og Revisorerne have jo en væsentlig Andeel i, hvorledes Sagen kommer til at gaa. For mig er altsaa, hvad vi først have at see paa, at det Institut, der dannes, virkelig lever: sikre Papiere. Jeg troer, at den Control, der indrømmes Staten, i en meget væsentlig Grad vil bidrage dertil, og vil sige, at den egentlig fuldkommen sikrer Staten i saa Henseende uden at paalægge den Ansvar. At den har en controllerende Virksomhed, er naturligviis ikke det Samme, som at den selv driver Institutet og har Ansvar. Vi komme nu til et Punkt, der ogsaa for mig er et Hovedpunkt: det er Taxationerne, og jeg kommer maaskee ogsaa her ind paa min personlige Stilling til Sagen, idet jeg tillige kommer til at blande 2 Punkter sammen: Trangen, som er det mindre væsentlige, og Sikkerheden. Man vil jo finde, at Indbyderne ere hovedsagelig større og mindre Landeieendomsbesiddere. Deri ligger idetmindste for mig et stærkt Beviis for, at der er Trang tilstede for dem til at danne en Forening for sig alene. Vi maae huske paa, at ved denne Slags Foreninger ere Debitorerne tillige Creditorer, det er et væsentligt Punkt. Man har ofte omtalt, at det er vanskeligt at gjøre Noget for Creditorernes Sikkerhed, men det er Sagen, at Debitorerne ere tillige Creditorer; den Mand, der modtager et Laan, bliver Debitor for den Sum, han har laant, men han bliver Creditor for et meget større Beløb igjennem det solidariske Ansvar, han har. Naar altsaa hovedsagelig Landeieendomsbesiddere selv have fundet, at der er en stor Trang tilstede, naar de have ønsket, at en saadan Forening maa blive oprettet, saa ligger der deri for mig et dob-

belt Beviis for dens Gavnlighed og Nødvendighed. Den er nødvendig, fordi man ikke har kunnet paa tilfredsstillende Maade faae Penge tillaaens enten privat eller i andre Foreninger, eller i alt Fald ikke paa saa billige Betingelser, som man har ønsket, eller ogsaa kunne de nok faae Pengene, men ikke paa de Steder, hvor de ønskede det, idet de, for at faae dem, maatte overtage et solidarisk Ansvar, som de ikke ville bære uden i Forening med Landeieendomsbesiddere alene. Foruden Landeieendomsbesiddere er der jo ogsaa Kjøbstadsborgere blandt Indbyderne, og iblandt disse er jeg. Grunden, hvorfor jeg er tiltraadt denne Sag, og hvorfor jeg ogsaa søger varmt at anbefale den, er den, at jeg troer, at Forholdet er et af dem, hvori Concurrencen er til overmaade stort Gavn; jeg troer ingenlunde, at Concurrencen vil bevirke, at man lettere vil give Laan til Alle. At de Paagjældende selv have ønsket at faae Laan i en Forening, hvor de kun have solidarisk Ansvar med Landeieendomme, viser, at de have ængstelig set paa nok for ikke at bringe Sikkerheder sammen, hvoraf nogle kunne bringe de andre Tab. Jeg troer, at en Hovedbetryggelse ligger i det solidariske Ansvar i Forbindelse med Taxationerne, og jeg har ønsket, at dette Institut skulde komme frem, fordi jeg troer, at Concurrencen vil tvinge disse Instituter til at give større Betryggelse for deres Creditorer, til at give bedre Garanti for deres Papiere. Concurrencen vil saaledes efter min Mening accurat faae den modsatte Virkning af den, som andre Medlemmer, der have udtalt sig, have befrygtet. Det Institut, der viser, at det gaaer varfomt tilværks, faaar snarest de solideste Debitorer og finder villigst Creditorer, og saa tvinges andre Foreninger til at optage lignende Forbedringer. Concurrencen vil føre til større Betryggelse af Papiere isædetsfor, som de ærede Herre have paastaet, til en større Værdighed med Hensyn til at tilstaae Laan. I denne Henseende maa der lægges megen Vægt paa, at Repræsentantskabet skal deeltage i at bevillige Laanet. Naar Repræsentantskabet alene skulde besørge Taxationerne, saa kunde jeg tiltræde Indvendingerne fra det ærede Medlem ligeoverfor (Alberti), men de faae Taxationsforretningen indsendt og